

9.2.6 Mieren: geef ze hun plaats

Er zijn meer dan 12.000 soorten mieren bekend, en 2,5 miljoen mieren voor elke mens op aarde. De biomassa van de mieren is hoger was dan die van wilde zoogdieren en vogels samen, en 20% van de menselijke massa. De helft van de insectenbiomassa op aarde bestaat uit mieren.

Chinese boeren gebruiken mieren al 1.700 jaar als ongediertebestrijding. minder schadelijk dan bladluizen. Het blijken nuttige plaagbestrijders die de gewasopbrengst op termijn verhogen. Sommige mierensoorten hebben een vergelijkbare, of betere doeltreffendheid dan pesticiden, tegen lagere kosten. Ze werken het meest efficiënt in 'gediversifieerde landbouwsystemen' zoals agroforestry.

Laat **mieren** (📖 Formicidae) met rust als ze niet echt hinderen. Ruim etensresten, vooral zoetigheid op.

Koper (-draad, muntjes) is een barrière voor mieren.

Ze houden niet van krijt, babypoeder, koffiedik, of sterke geuren van salie, rozemarijn, bieslook, majoraan, maggikruid, basilicum, munt, boerenwormkruid, oregano, knoflook (net als slakken), kruidnagel, nootmuskaat, kaneel, peper en ui. Een krijtlijn doorbreekt zo hun geurspoor waardoor ze verward zijn en niet verder lopen.

Zet een pot tuinaarde omgekeerd op het nest. Ze zullen zich daarin installeren. Na 2 weken doe je die weg.

Kokend water is dodelijk. Gist met zoetigheid ook.

Een andere afweeroplossing is bicarbonaat of zuiveringszout bij een deur of andere mogelijke toegangsplaatsen strooien.

Als je een lijn trekt met krijt, zal de mier daar niet overgaan. (Ik vermoed dat dit enkel op verharde, droge ondergrond werkt?)

Het mediterraan *draaigatje* 📖 (*Tapinoma nigerrimum*) is een exoot die zich sinds 2013-2014 invasief gedraagt in de Lage Landen. De naam overkoepelt vier soorten die nauwelijks van elkaar te onderscheiden zijn. Ze vormen zeer grote kolonies met een enorme actieradius.

De leuke benaming draaigatje omschrijft haar verdediging: eerst bijten, dan het achterlijf naar de wond draaien of twerken en er een irriterende stof in spuiten. Het gif is voor mensen ongevaarlijk, tenzij je voor de stof gevoelig bent.

Onze inheemse mieren hebben één koningin per kolonie. Deze indringer heeft er wel 10.000. Ze komen ieder jaar terug bij dezelfde kolonie, waardoor het terrein heel snel uit kan breiden.

🎵 Bios: gecasteerd zoogdier dat voor 2 seksen kiest. Erno Sourbron
🎵 Eigenwijs: privé melodie. Erno Sourbron

Hoe herken je het draaigatje?

Kleine zwarte mieren met flinke variatie in lichaamslengte: 2,4 tot 5,1 mm

Knoop tussen borststuk en achterlijf is nauwelijks te zien

Flinke inkeping in de bovenlip

Werksters lopen in processie

Het opgeworpen zand rondom nestopeningen is (bij rustig, mooi weer) kratervormig

Komt (voorlopig) voor in stedelijk gebied (dat snel opwarmt, straten en verharding, zuidelijk gericht) en kan elders allicht (nog) niet overleven.

De *amazonemier* (*Polyergus rufescens*) is hier zeldzaam. In de zomer roven ze mieren(eieren) van het subgenus *Serviformica* (dienaar- of renmieren) en brengen ze naar hun eigen nest. Het worden slaven, die hen moeten voeden.

Parasolmieren kweken met stukjes blad zwammen in hun nest, en eten van het mycelium.

Trekmieren zijn nomaden die vooral in tropische oerwouden voorkomen. Ze vertrouwen op feromonen om hun weg te vinden. Soms komt een afgescheiden groep weer op haar eigen spoor terecht en blijft van in een (kleine tot 100-den metersgrote) mierenkring (ant mill) achter elkaar rondlopen. De meeste sterven uiteindelijk door uitputting. Soortgelijk gedrag is waargenomen bij processierupsen en vissen.

♣ *Strippoker: spelletje waarbij de aanhouder wint. J. Vandaal*

Doodskopvlinders (*Acherontia atropos*) kregen een kleine zender (< 0,3gr). De langste tracks bereikten bijna 90 km in 4u. Ze gebruiken hoogte, wind en tegenwind om een quasi rechte koers te volgen. Ze beschikken blijkbaar over geavanceerde kompasmechanismen.